

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON DAVLAT SAN'AT VA MADANIYAT INSTITUTI

GRIM
O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 200 000 – San'at va gumanitar fanlar
Ta'lif sohasi: 210 000 – San'at
Ta'lif yo'nalishi: 60211100 – Aktyorlik san'ati: Dramatik teatr va kino aktyorligi

Fan/modul kodi GR20014	O‘quv yili 2024/2025	Semestr 7	ECTS-Kreditlar 4
Fan/modul turi Majburiy	Ta’lim tili o‘zbek		Haftadagi dars soatlari 4
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat) Jami yuklama (soat)
	Grim	60	60 120
2.	I. Fanning mazmuni “Grim” fani talabalarni teatr san’ati va televidenya san’atining barcha jahbalaridan xabardor bo‘lgan ijodkor shaxs - kadnri tayyorlash, amaliy tomondan aktyorlik san’atidan boxabar bo‘lish, tasviriy san’at, liboslar, tarixi, psixologiya sohasida davrning ilg‘or g‘oyalarini ilg‘ab olish, ko’rsatuv, tele spektaklda aktyor tomonidan obraz yaratishda grim orqali badiiy g‘oyani ro‘yobga chiqarish, hamda mustaqil ravishda obrazli grim yaratish ko‘nikmalarini xosil qilish, professional obrazning paydo bo‘lishi va rivojlanishini shakllantirish vazifalarini bajaradi. II. Asosiy amaliy mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar III. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: Amaliy mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi: 1. Tarixiy turmaklar 2. Grim qutichasi. 3. Issiq va sovuq ranglar. 4. Ton tushunchasi. 5. Kostyum, dekoratsiya, chiroq va Grimning bog‘liqligi. 6. Grimning spektaklni bezatish elementlari bilan bog‘liqligi. 7. Umumiy ton 8. Semirtirgichlar 9. Ko‘z shaklini o‘zgartirish 10. Qosh shaklini o‘zgartirish. 11. Burun shaklini o‘zgartirish 12. Daxan shaklini o‘zgartirish 13. Qari grim 14. Ertak grim 15. Estrada grim 16. Shram yaralar yasash 17. Qonli grimlar 18. Soqol va kripilar bilan ishlash 19. Pariklar bilan ishlash 20. Xarakter yaratish		
VI. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar			

	Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzular: 1. Tarixiy turmaklar 2. Grim qutichasi. 3. Issiq va sovuq ranglar. 4. Ton tushunchasi. 5. Kostyum, dekoratsiya, chiroq va Grimning bog‘liqligi. 6. Grimning spektaklni bezatish elementlari bilan bog‘liqligi. 7. Umumiy ton 8. Semirtirgichlar 9. Ko‘z shaklini o‘zgartirish 10. Qosh shaklini o‘zgartirish. 11. Burun shaklini o‘zgartirish 12. Daxan shaklini o‘zgartirish 13. Qari grim 14. Ertak grim 15. Estrada grim 16. Shram yaralar yasash 17. Qonli grimlar 18. Soqol va kripilar bilan ishlash 19. Pariklar bilan ishlash 20. Xarakter yaratish
3.	VII. Ta’lim natijalari /Kasbiy kompetensiyalari Talaba: <ul style="list-style-type: none"> – aktyorning organik tabiatini uyg‘otishga qaratilgan mifik; – badiiy obraz yaratishda ichki va tashqi texnika elementlaridan foydalanim, xarakter, xarakterlilik, obraz yaratish jarayonito‘g‘risida <i>tasavvurga ega bo‘lishi</i>; <p>– Talabagrimning ikki xil ma’noga ega bo‘lishini, xarakatlanuvchishaxsnинг ichki sifatlarini tashki sur’atda gavdalanishiga yordam beruvchi, obrazning “sirtki ko‘rinishi”ning bir bo‘lagi ekanligini xisobga olib amaliyotda qullashi kerak. Grimdan rejissyorqahramon xarakterini ochishda badiiy nuqta sifatida amalda foydalana olishi. Saxna ko‘rinishining uslub va janrdan kelib chiqib, shu ko‘rinishning uslubi, janri va xarakteriga mos <i>grim tanlay olishi kerak</i>;</p> <p>– Talabatomonidan iyo qilinuvchi rol uchun grimni topish, topilgan xarakterga mos grimni texnik tarzda bajarish; talabalarga grim qilish texnikasini o‘rgatish xamda o‘qitish jarayonida ularni asta-sekin so‘ngi maqsadga – grim orqali kahramonning fe'l-atvorini, obrazini topa bilish va</p>

	uni texnik tarzda xatosiz <i>bajara olishga olib kelish kerak</i>
4.	<p>VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "rolli o'yin"; - munozara; - aqliy hujum; - taqdimat; - individual yondoshuv.
5.	<p>IX. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quydagi talablar qo'yiladi.</p> <ul style="list-style-type: none"> – talabada mustaqil ravishda obrazli grim yaratish ko'nikmalarini xosil qilish; – ijodiy yondashuvni ta'minlash; – grimning amaliy asoslari; – grimning funksiyasi; – professional obrazning paydo bo'lishi va rivojlanishi; – an'anaviy tomosha san'atining shakllari va janrlari; – zamonaviy teatr jarayonining asosiy yo'nalishlari; – grim va TV o'rtasidagi munosabatlari; – grim va rejissyorlik san'atidagi maktablar va yo'nalishlari; – grimdag'i obrazlar; – obrazlar tasnifi; – ommaviy sahnalar bilan ishslash; – janrlar haqida tushunchalar; – dramaturgik janrlarning asosiy xususiyatlari; – g'oyaviy, ma'naviy, axloqiy, badiiy dunyoqarashni tarbiyalashda grimning imkoniyatlari; – aktyorning organik tabiatini uyg'otishga qaratilgan muktab; – badiiy obraz yaratishda ichki va tashqi texnika elementlaridan foydalanib, xarakter, xarakterlilik, obraz yaratish jarayoni to'g'risida tasavvurga ega bo'lish
6.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jalilova F. Grim. - O'zDSI, 2008 2. Jalilova F. Grim. - O'zDSI, 2015 3. Andjan A., Volchanskiy. Grim va kino. – M. 1957. 4. Ismoilov M. Sahna pardozi. – T.2004. 5. Shkolnikov. Osnovi ssenicheskogo grima. – M. 1957. 6. Shkola izobritatelnogo iskusstvo Vipuskax 10. – M. 1963. 7. Sundukova V.N., Axmedova Z.A. K.S.Stanislavskiy sistemasining atama va unsurlari. T. 2012. <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 26-maydag'i "Madaniyat va san'at sohasining jamiyat hayotidagi o'rni va ta'sirini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6000 – sonli Farmoni. 2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 31-maydag'i "Madaniyat va san'at sohasini yanada rivojlantirishga doir chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-3022 – sonli Qarori. 3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2017-2021 yillarda O'zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi 2017-yil 14-fevraldagi F-4849 Farmoyishi. 4. Djon Benedikt. "Aktyorning o'z ustida ishlashi" (K.S.Stanislavskiy) - 2-qism. Routledge. 2008 y. 5. Lenard Petit "For the Actor" ("Aktyor texnikasi")- Taylor & Francis, 2009 y. 6. Usmonov R.I. Rejissura. – T.: "Fan", 1997, 221 b. <p>Axborot manbalari</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. www.gov.uz 8. www.lex.uz 9. www.ziyonet.uz 10. www.teatr.uz 11. www.madaniyat.uz 12. www.folklore.uz 13. www.dsmi.uz
	<p>7. O'zbekiston davlat san'at va madaniyat institutida ishlab chiqilgan va tasdiqlangan</p>
	<p>8. Fan/modul uchun mas'ullar:</p> <p>A.S.Utayev – O'zDSMI, "Dramatik teatri va kino san'ati" kafedrasи mudiri. X.N.Qobilov – O'zDSMI, "Dramatik teatri va kino san'ati" kafedrasи dotsent.</p>
	<p>Taqrizchilar:</p> <p>M.Abduqunduzov – O'zbekiston Respublikasi va Qoraqalpoqiston Respublikasi Xalq artisti. O'zbek Milliy Akademik drama teatri. Z.Dj.Xamrayeva- O'zbekiston davlat yosh tomoshabinlar teatri direktori</p>